

NOORDBRABANT.

Woudrichem	f	3 624,75
Loon op Zand		6 300,00
Gemert		4 072,50
Dongen		5 796,66
Moergestel		2 500,50
Zwaluwe		4 300,00
Berkel		1 687,50
Gilze		2 588,25
Budel		2 885,50
Veen		6 125,00

GELDERLAND.

Barneveld	f	4 656,53
Heerwaarden		7 781,25

ZUIDHOLLAND.

Hardinxveld	f	34 031,00
Rozenburg		10 529,50
Brielle		12 260,00
Nieuw-Beijerland		10 740,50
Bleiswijk		10 655,00
Molenaarsgraaf		5 250,00
Melissant		13 475,00
Heenvliet		7 491,50
Hekelingen		9 225,00
Hoornaar		5 385,50
Barwoutswaarder		3 075,85
Stad aan het Haringvliet		14 299,50
Everdingen		10 093,00
Papendrecht		10 725,00
Nieuw-Lekkerland		3 140,00
Woubrugge		4 573,00
Berkenwoude		7 822,50
Ouddorp		6 349,00
Streefkerk		9 240,00
Heukelum		11 143,50
den Bommel		14 480,00
Herkingen		8 530,00
Oude Tonge		12 822,00
Oost- en West-Barendrecht		10 000,00

NOORDHOLLAND.

Wormerveer	f	8 273,50
Velzen		3 575,00

ZEBELAND.

Oudelânde	f	4 000,00
---------------------	---	----------

[58. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De verhoogingen van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1880 in dit wetsontwerp voorgedragen, mogen de volgende toelichting vinden.

Art. 1.

Art. 55. De som van f 103 000 is gebleken onvoldoende te zijn, aangezien meer personen geteld zijn dan aanvankelijk geraamd was. Dit is toe te schrijven aan den strengen winter, waardoor vele personen, voornamelijk schippers, op 31 December 1879, buiten hunne woonplaats vertoefden.

Art. 56. Deze verhooging is noodig tot belooning van hen, die met de leiding en het toezigt der werkzaamheden van de volkstelling belast werden.

Art. 57. Uit deze verhooging zijn te kwijten uitgaven voor den aankoop van eene loods, vuur en licht, belooning van een tijdelijk bediende, drukwerk, papier en schrijfbehoeften, aankoop van kagchels enz.

Art. 75. Wijziging en verhooging van art. 75 is een noodzakelijk gevolg van de wet van 1 Augustus 1880 (*Staatsblad* n°. 123), waarbij, door aanvulling van art. 7 der wet van 20 Julij 1870 (*Staatsblad* n°. 131), aan de plaatsvervangende districtsveeartsen vacatiegelden worden toegekend. In de omschrijving van het begrooingsartikel moet dit aangeduid worden; tevens is verhooging van het artikel noodzakelijk, ten einde de vacaties over de laatste vier maanden van het loopende jaar te kunnen voldoen. De daarvoor geraamde som van f 5000 strekt bovendien tot aanvulling van het vermoedelijk tekort op dit artikel, hetwelk ingevolge de ondervinding van vorige jaren te verwachten is.

Art. 117. Bij art. 117 is eene som van f 450 000 aangevraagd voor subsidies aan gemeenten krachtens art. 36 der schoolwet van 1857. Dit bedrag werd, blijkens het Voorloopig Verslag over die begrooting, zeer hoog geacht en gaf tot bedenkingen aanleiding, die de Regering in hare Memorie van Beantwoording trachtte te wederleggen door met cijfers aan te toonen dat die som benoodigd zou zijn.

De uitkomst heeft deze laatste meening bevestigd. In September 1880 was niet alleen aan die som hare bestemming gegeven, maar bleek zij zelfs onvoldoende te zijn. Dit is daaraan toe te schrijven, dat, ten gevolge van het in werking treden der nieuwe wet op het lager onderwijs alle uitgaven uit art. 36 voortvloeiende nog ten laste van het dienstjaar 1880 moeten komen, terwijl zij onder gewone omstandigheden over volgende jaren zouden zijn verdeeld.

Het is alzoo noodig art. 117 nog te verhoogen, en wel met f 200 000, zoo als blijkt uit de volgende opgaven.

In September 1880 waren, na aftrek eener som van ongeveer f 42 000 voor de gewone kosten van het onderwijs, subsidies voor de buitengewone kosten verleend aan de onderstaande gemeenten, tot het bedrag achter elk vermeld.

Verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1880.

FRIESLAND.					
Ameland	f	4 684,88		Nieuw-Helvoet	4 600,00
OVERIJSSSEL.				Noordwijk	14 049,16 *
Denekamp	f	6 563,33		Oudendoorn	5 000,00
Bathmen		1 466,66 *		Ouddorp	14 308,81
Nieuwleusen		4 293,33		Ooitgensplaat	16 317,50
Diepenheim		1 500,74		Stellendam	13 250,00
Hengelo		6 805,86		Westmaas	16 875,00
Steenwijkerwold		4 445,15 *		OVERIJSSSEL.	
DRENTHE.				Ambt-Vollenhove	f 6 353,57
Coevorden	f	10 598,01 5		DRENTHE.	
Hoogeveen		1 181,89		Beilen	f 5 000,00
Borger		3 423,75		Emmen	4 875,00
Oosterhesselen		650,00		Hoogeveen	5 000,00
Smilde		3 269,75		Nijveen	5 020,00
Zuidwolde		4 105,50		Westerbork	4 000,00
Odoorn		4 012,50		Peize	625,00
LIMBURG.				LIMBURG.	
Cadier en Keer	f	580,00		Schinveld	f 3 265,00
Houthem		4 151,30		Totaal f 174 838,46 *	
Susteren		4 506,66		Wordt de aangevraagde som van f 200 000 toegestaan, dan zal daarop vermoedelijk ongeveer f 25 000 overblijven. De aanvraag is voor alle zekerheid eenigzins ruim gesteld. Wel is zorgvuldig nagegaan welke subsidien nog te betalen zijn, maar het kon wezen dat de opgaven uit de provincien ontvangen nader bleken niet geheel volledig te zijn. Is dit niet het geval, dan blijft het te veel aangevraagde in de schatkist.	
St. Odilienberg		2 194,00		<i>Art.</i> 131. De bewerking van de plannen van nieuwe kweekschoolgebouwen heeft eene uitbreiding noodzakelijk gemaakt van het personeel der opzigtters welke onder den bouwkundige werkzaam zijn. Uit den aard der zaak kon de aanstelling dezer opzigtters niet uitgesteld worden.	
Bemelen		1 083,33		<i>Art.</i> 164. Tot verbetering van het onderwijs in het teekenen is aan twee leeraren opgedragen de in België gevolgde methode na te gaan, en vervolgens te Amsterdam een tijdelijke cursus geopend voor leeraren en onderwijzers aan middelbare en aan kweekscholen. De aan deze maatregelen verbonden kosten waren niet wel vooraf met juistheid te berekenen, zoodat een tekort op dit artikel is ontstaan.	
Echt		2 978,80		<i>Art.</i> 167. Ten gevolge van eenige vertraging in den bouw van het Museum konden betalingstermijnen, waarvoor op de begrooting van 1878 gelden waren uitgetrokken, niet uit die begrooting worden gekweten, doch moesten zij gebragt worden ten laste van die van 1880.	
Heythuyzen		6 650,00		De Minister van Binnenlandsche Zaken,	
Itteren		316,66		SIX.	
Maasbree		3 432,60			
Mesch		226,66			
Voerendaal		616,66			
Wittem		4 188,66			
Maasniel		6 066,66			
Totaal			f 407 496,46		
Op dat tijdstip waren nog aanhangig de voor inwilliging vatbare navolgende aanvragen:					
ZUIDHOLLAND.					
Bergambacht	f	7 000,00			
Hellevoetsluis		23 505,92			
Krimpen a/d Lek		9 000,00			
Nieuwenhoorn		16 793,50			

